

Szelekció

Koppány Attila tárlata

Városi Művészeti Múzeum, Győr, 2017. IV. 4–28.

ANDOR ANNA

Szelekció – ezt a címet adta kiállításának a hetvenéves *Koppány Attila* festőművész, s ha arra gondolunk, hogy közel fél évszázados pályájának mintegy ezer alkotásából alig huszonöt kerül elélni a kiállításon, ezt a válogatást igencsak alaposnak mondhatjuk. Nem szerepelnek rajzai, sokszorosított nyomatai, festményei közül csak kettőt állít ki. Ahogyan már a cím is jelzi, nem retrospektív tehát a kiállítás, nem a klasszikus értelemben vett születésnapos tárlat. Inkább afféle munkabeszámoló, kifejezése annak, hogy a művek

korábbi műveket is publikál, válogatást közöl a művészről szóló irodalomból, kiállítás- és irodalomjegyzékével segíti azokat, akik szeretnének elmélyülni Koppány Attila munkásságában. A kiállítás és a kötet együtt pedig jól érzékelteti, hogy Koppány újra és újra olyan problémákra, nehezen föloldható ellentmondásokra keresi a választ, amelyek egyrészt a művészet világán belül, másrészt a művészet és az azt körülvevő világban jelentkeznek. Keresi a tökéletes formát, a teljességet kifejező kört vagy épp a születést, újjászületést jelképező tojásalakzatot, megnyílik azok előtt az emberi világon túli erők előtt, amelyek szüntelen átalakítják, lerom-

bolják, majd a maguk módján újjáteremtik ezt a tökéletesnek hitt, valójában azonban nagyon is törékeny világot, amelyben a művész, ahogyan a kiállításon a Pablo Picasso vagy Bartók Béla előtt tisztelgő lap mutatja, újra és újra szilárd rendet akar létrehozni.

Nemcsak a festő Koppány Attilára jellemző az említett tudatosság, hanem a különböző műfajok, technikák határterületeit kereső művészre is. Az utóbbi évtizedben egyre többször lépett ki a sík két dimenziójából a síkplasztika felé, készít dobozműveket, folyamatosan kísérletezik az elektrográfia lehetőségeivel is. A legutóbbi évek egyik sikerét éppen egy elektrografikájával, a *Mámor és apátia* című művel érte el: 2015-ben a XX. Országos Portrébiennálé fődíját,

az Arany diplomát neki ítelték. Az elektrográfia az utóbbi évtizedben egyre intenzívebben foglalkoztatja, a festéssel egyenrangú tevékenység a számára, ezt az is érzékelteti, hogy mintegy húsz, ezzel a technikával készült munkáját mutatja be a mostani kiállításon is.

Gyakran reflektál saját korábbi alkotásaira, emel ki belőlük motívumokat, fontos elemeket, hogy új összefüggésekben helyezze el őket. A kiállított művek sorában erre elsősorban az ókori Pompeji pusztulására, pontosabban az ásatásokon előkerült, a kétezer évvel ezelőtti drámát megidéző testlenyomatokra reflektáló alkotásai utalnak – az *Exodus*, a *Menekülő*, a *Sorskép*, a *Fohász*, amelyeken az

KOPPÁNY ATTILA:
Exodus, 2014,
elektrográfia, 100x70 cm

alkotóját elsősorban milyen kérdések foglalkoztatták, foglalkoztatják az utóbbi években. A legkorábbi néhány alkotás 2007-ben illetve 2009-ben született, a munkák döntő többsége azonban 2014–16 közötti, a legfrissebb művön, a *XX. századi lelet* című 2017-es síkplasztikán pedig szinte még meg sem száradt a festék.

Ahogyan az évszámok jelzik, a tárlat a legutóbbi évek munkásságára koncentrálna, de természetesen utal az előzményekre is, annál is inkább, mert kísérője, a Rómer Flóris Művészeti és Történelmi Múzeum által kiadott kötet

emberi test, illetve annak részletei jelennek meg, a pusztulást vizionálva. Időből-térből kiemelten fogalmazza meg azonban mondandóját, nem az egyszerű eseményre utal, hanem az emberi lét drámájára általában, benne a legújabb idők háborús pusztításaira, humanitárius katasztrófáira. Ugyancsak több variációban, mondhatni egy sorozat részeként jelenik meg az Invázió víziója, amely láttán egyszerre asszociálhatunk a migránsok drámájára és a különböző értékek megszüntetése, egybemosása révén bekövetkező uniformizáltságra, Huxley „Szép új világára”.

Az európai kultúra értékeire való figyelem, az emberi civilizáció sorsa iránti aggodás, ahogyan az a síkplasztikák és a dobozművek is jelzik, visszatérő jellemzője Koppány Attila művészetének. Az *Európa elrablása* az antik mítoszokra utalva fogalmazza meg ezt a problémát, az elemeire hulló *Gutenberg-galaxis*, a *Techno World*, a *Kulcskirály*, ahogyan az egyik síkplasztika címe mondja, a 20. századi leletek műbe építésével operál, míg a *Tárgyilagos történelmi összefoglaló hőmérővel az irónia*, az abszurd elemek hangsúlyozásával. Miközben az egyik oldalon a keresztény európai kultúra értékeit mutatja fel (*Árpád-házi Szent Erzsébet*) vagy dédapáink talán sosem volt békeidőjének nosztalgikus képét vetíti elénk, esetleg az érintetlen természeti környezet iránti vágyat fogalmazza újra (*Pelikános kép*), a másikon a *Bunker* válik a mű fő motívumává. Élet, amely nem más, mint vegetáció, ahogyan a *Nyomorúság* című elektrografika vizionálja, vagy nagyszerű jövő egy kitágult világban, *Csillagközi térben*, ahogyan az egyik festmény alatt olvassuk a címet? Nos, a művész kérdez, a válaszadás a néző feladata.

KOPPÁNY ATTILA : Csillagközi tér, 2013, akril, vászon, 100x100 cm

KOPPÁNY ATTILA : Mámor és apátia, 2015, vászonra nyomtatott elektrográfia, 100x70 cm

